Tổng hợp vật liệu composite từ tính CoFe₂O₄/α-Fe₂O₃ làm xúc tác quang fenton cho phản ứng phân hủy methylene blue dưới bức xạ khả kiến

Vũ Năng An^{1,2,*}, Lê Thị Ngọc Hoa^{1,2}, Phạm Thị Thu Giang^{1,2}, Võ Huỳnh Trà My^{1,2}, Lê Tiến Khoa^{1,2}

Use your smartphone to scan this QR code and download this article

¹*Trường Đại học Khoa học tự nhiên, ĐHQG-HCM*,

²Đại học Quốc gia Thành phố Hồ Chí Minh

Liên hệ

Vũ Năng An, Trường Đại học Khoa học tự nhiên, ĐHQG-HCM,

Đại học Quốc gia Thành phố Hồ Chí Minh

Email: vnan@hcmus.edu.vn

Lịch sử

- Ngày nhận: 29-4-2023
- Ngày sửa đổi: 28-8-2023
- Ngày chấp nhận: 26-12-2024Ngày đăng:
- DOI:

Check for updates

Bản quyền

© ĐHQG Tp.HCM. Đây là bài báo công bố mở được phát hành theo các điều khoản của the Creative Commons Attribution 4.0 International license.

TÓM TẮT

Vật liệu CoFe₂O₄ (CFO), điều chế bằng phương pháp nhiệt dung môi, được sử dụng để tổng hợp composite CFO/ α -Fe₂O₃ từ tính. Vật liệu CFO/ α -Fe₂O₃ được chế tạo bằng kỹ thuật sol–gel, kết hợp nung thiêu kết ở 500°C. Cấu trúc, hình thái bề mặt và tính chất của vật liệu CoFe₂O₄ (CFO) được phân tích bằng giản đồ nhiễu xạ tia X, phổ hồng ngoại biến đổi Fourier, phương pháp phân tích nhiệt vi sai, phổ tán sắc năng lượng tia X, ảnh hiển vi điện tử quét phát xa trường và từ kế mẫu rung. Vật liệu CFO/ α -Fe₂O₃ tạo thành có dạng hình cầu với kích thước trung bình 98 $\pm$ 23 nm. Sự hình thành và gắn kết của α –Fe₂O₃ lên bề mặt CFO đã làm cho độ từ hóa bão hòa của CFO/ α -Fe₂O₃ giảm và lực kháng từ tăng so sánh với pha nền CFO. Khi sử dụng làm xúc tác quang Fenton trong phản ứng phân hủy methylene blue (MB) dưới bức xạ khả kiến với hợp chất cho electron là oxalic acid (H₂C₂O₄), giá trị hằng số tốc độ biểu kiến của CFO/ α -Fe₂O₃ tính được là 0,696 giờ $^{-1}$. Quá trình Fenton guang xúc tác tuân theo phương trình đông học giả bậc 1, sau 180 phút phản ứng, hàm lương MB bi phân hủy khoảng 90%. Sư gắn kết của lpha-Fe $_2$ O $_3$ không chỉ làm thay đổi thành phần pha trong cấu trúc vật liệu mà còn gây ra sự phân bố lại của các cation kim loại trên bề mặt của CFO/ α -Fe₂O₃. Sự gia tăng của Fe trên bề mặt CFO/ α -Fe₂O₃ đã thúc đẩy sự hình thành các phức ferrioxalate bề mặt thông qua phản ứng giữa ion Fe^{3+} trên bề mặt và $H_2C_2O_4$. Sau đó, dưới bức xạ khả kiến, các phức chất ferrioxalate này đã bị kích thích và sản sinh ra các gốc tự do như C₂O₄•⁻, • OH, và O₂•⁻, giúp phân hủy hiệu quả phân tử MB trong dung dịch. Ngoài ra, xúc tác CFO/ α -Fe₂O₃ còn có độ ổn định cao và hiệu năng tốt sau năm lần sử dụng liên tiếp. Các kết quả trên hứa hẹn hướng đến ứng dụng thực tế loại vật liệu này trong lĩnh vực xử lý các loại phẩm nhuộm hữu cơ độc hại trong nước.

Từ khoá: composite CoFe2O4 / α -Fe2O3, xúc tác Fenton quang hóa, sol - gel, bức xạ khả kiến

1 MỞ ĐẦU

- 2 Một trong những vấn đề lớn mà thế giới đang phải
- 3 đối mặt là sự ô nhiễm môi trường từ các nguồn nước
- 4 thải dệt nhuộm. Các phân tử thuốc nhuộm hữu cơ
- 5 độc hại tồn tại trong nước không chỉ gây ra nhiều tác
- ⁶ động tiêu cực đến sức khỏe con người mà còn cả đối
  ⁷ với đời sống thủy sinh ¹⁻⁴. Vì vậy, việc xử lý các hợp
  ⁸ chất này đang trở thành một nhu cầu cấp thiết. Hiện
  ⁹ nay, có khá nhiều các công bố cho kết quả hứa hẹn
  ¹⁰ trong việc loại bỏ hay phân hủy các loại phẩm nhuộm
  ¹¹ nguy hiểm này bằng các phương pháp như sinh học,
- 12 vật lý và hóa học ^{5–8}. Từ các hệ sinh thái ven biển,
  13 Zhuang và các cộng sự ⁵ đã phân lập được 13 chủng vi
  14 khuẩn, có khả năng phân hủy 8 loại thuốc nhuộm loại
- ¹⁴ Khuán, có kha hàng phản huy s loại thuốc hhuộn hoại
  ¹⁵ azo trong điều kiện môi trường tương tự như trong
  ¹⁶ nước thải dệt may (độ mặn cao, pH thay đổi trong
  ¹⁷ một khoảng lớn và có các kim loại có khả năng gây
  ¹⁸ độc cho vi khuẩn). Tuy nhiên, khả năng phân hủy
  ¹⁹ sinh học của thuốc nhuộm bị ảnh hưởng bởi cấu trúc

hóa học và vị trí của các nhóm chức, cũng như loại 20 vi khuẩn được phân lập. Xie cùng các cộng sự⁶ đã sử dụng polyphenol, chiết xuất từ lá trà xanh (TPP), và ion Fe(III) để loại bỏ thuốc nhuộm malachite green 23 bằng phương pháp hóa lý. Kết quả đã loại bỏ được 24 96% thuốc nhuộm trong 10 phút, với nồng độ ban đầu 25 của dung dịch thuốc nhuộm là 50 mg. L^{-1} cùng hàm 26 lượng TPP và ion Fe(III) sử dụng tối ưu lần lượt là 0,50 mmol. L^{-1} và 0,10 mmol. L^{-1} . Phương pháp này tuy 28 có ưu điểm là chi phí thấp, dễ vận hành nhưng quá 29 trình xử lý chỉ loại bỏ màu nhưng không làm phân hủy thuốc nhuộm. Ngoài ra, hàm lượng Fe(III) trong 31 quá trình phải được kiểm soát cần thận vì ion Fe(III) 32 nếu không được thu hồi, sẽ tạo ra bùn dư sau quá trình 33 xử lý. 34

Hiện nay, các quá trình oxy hóa nâng cao (AOP) ³⁵ đã cho thấy hiệu quả tốt trong việc loại bỏ các hợp ³⁶ chất hữu cơ khó phân hủy, bao gồm dược phẩm, các ³⁷ hợp chất phenolic, thuốc trừ sâu, thuốc diệt nấm, ³⁸ thuốc nhuộm hữu cơ và nhiều loại hợp chất độc hại ³⁹

Trích dẫn bài báo này: An V N, Hoa L T N, Giang P T T, My V H T, Khoa L T. Tổng hợp vật liệu composite từ tính CoFe₂O₄/ α -Fe₂O₃ làm xúc tác quang fenton cho phản ứng phân hủy methylene blue dưới bức xạ khả kiến. *Sci. Tech. Dev. J. - Nat. Sci.* 2025; ():1-15.

⁴⁰ khác^{9–11}. Sự phân hủy của các hợp chất trên bằng 41 AOP tạo ra các hợp chất không độc hại, như CO₂, 42 H2O và các loại muối vô cơ. Một trong những AOP 43 được áp dụng phổ biến nhất hiện nay là xúc tác quang 44 dị thể, là quá trình các chất xúc tác quang, thường là chất bán dẫn, được kích hoạt bằng năng lượng ánh sáng. Khi các chất bán dẫn này hấp thu các photon 46 ánh sáng tới, có năng lượng lớn hơn hoặc bằng năng 48 lượng vùng cấm, sẽ tạo ra sự chuyển dời của các elec-49 tron. Các electron từ vùng hóa trị (VB) nhận năng lượng để nhảy lên vùng dẫn (CB), e^-_{CB} , và để lại lỗ 50 trống ở VB, h^+_{VB} . Sau đó, các e^-_{CB} và h^+_{VB} này lần 51 lượt tham gia vào quá trình khử và oxy hóa¹². Các 52 h^+_{VB} lấy electron từ các chất ô nhiễm bị hấp phụ trên 53 bề mặt chất bán dẫn hoặc phản ứng với H2O để tạo 54 thành các gốc hydroxyl (• OH) hoat tính. Mặt khác, 55 các e^-_{CB} khử O₂ để tạo thành $\bullet$ O₂⁻, tiểu phân này 56 có thể tiếp tục bị dị ly để tạo thành • OH thông qua 57 các phản ứng dây chuyển ¹³. 58

Quá trình Fenton là một loại AOP trong đó các phân 59 tử hữu cơ bị phân hủy bởi các gốc • OH, là sản phẩm 60 của phản ứng giữa Fe^{2+} với $H_2O_2^{14}$. Các quá trình này được gọi là phản ứng Fenton hoặc phản ứng giống 62 Fenton, dưa trên việc sử dung các kim loại chuyển 63 tiếp có nhiều trạng thái oxy hóa khác nhau, để tạo ra các gốc • OH khi phản ứng với H₂O₂ trong chu trình 65 oxy hóa khử¹⁵. Các hệ xúc tác quang Cu/H₂O₂ cho thấy cả hai trạng thái oxy hóa của đồng (Cu^{2+}/Cu^{+}) đều dễ dàng phản ứng với H2O2 để tạo thành các 68 gốc • OH, giúp thúc đẩy quá trình phân hủy các hợp chất hữu cơ^{15,16}. Ngoài ra, một số chất xúc tác khác 70 cũng đã cho thấy được tính hiệu quả trong AOP, đặc 71 biệt là trong quang xúc tác và các phản ứng giống 72 Fenton như các cấu trúc di thể của FeTiO₃/TiO₂, α -73 74 Fe₂O₃/ZnO và BiOBr/CeO₂^{10,17,18} và các hợp chất spinel ferrite MFe₂O₄ (M = Zn, Ni, Co, Cu)^{19–21}. 75 Spinel ferrite là loại vật liệu nano lưỡng kim loại do 76 cấu trúc hóa học có tồn tại cả hai loại cation của hai 77 kim loại khác nhau. Đây là loại vật liệu không những 78 có khả năng điều chỉnh được thành phần và cấu trúc 79 mà còn có hoạt tính xúc tác quang-Fenton đầy hứa 81 hẹn. Ngoài ra, spinel ferrite còn có đặc tính sắt từ cao, nên có thể dễ dàng tách ra khỏi dung dịch sau khi xử lý²². Tuy nhiên, hoạt tính của xúc tác ferrite vẫn còn nhiều hạn chế cần được cải thiện để có thể đưa vào 84 ứng dụng trong thực tế. Gần đây, Guo cùng các cộng 85 sự 23 đã chứng minh sự có mặt của tartaric acid trong 86 87 hệ quang Fenton của ferrite và H2O2 giúp cải thiện khả năng loại bỏ methylene blue (MB) từ 52% lên 92% 88 trong vòng 80 phút. Theo những nghiên cứu trước 89 đây, trong phản ứng quang Fenton, H₂O₂ là một hợp 90 chất oxy hóa được sử dụng phổ biến, do hợp chất này 92 dễ dàng bị phân hủy thành các gốc tự do • OH và

• $O_2^{-15,24,25}$. Tuy nhiên, nhược điểm của H_2O_2 là 93 không bền, dễ dàng bị phân hủy để tạo thành O₂ và H₂O. Điều này làm hạn chế việc sử dụng hợp chất này trong quá trình quang Fenton²⁶. Những công 96 bố gần đây cho thấy việc thay thế H₂O₂ bằng oxalic acid (H₂C₂O₄) không những có thể kéo dài thời gian bảo quản mà còn cải thiện đáng kể hiệu suất quang-99 Fenton của các hợp chất spinel ferrite^{27–29}. Khi được 100 hòa tan trong dung dich, oxalic acid phản ứng với các ion Fe³⁺ để tạo thành các phức chất ferrioxalate. Đây là các phức chất có khả năng hấp thu ánh sáng tốt và 103 dễ dàng sản sinh ra các gốc tự do như $C_2O_4 \bullet^-$, $\bullet$ OH, và $O_2 \bullet^-$, là những tác nhân chính để phân hủy phẩm nhuộm hữu cơ thành CO_2 , O_2 và H_2O^{30-32} . 106 Ngoài ra, theo công bố gần đây nhất của nhóm chúng 107 tôi³³ về vật liệu CoFe₂O₄ (CFO) cho thấy hoạt tính 108 xúc tác quang Fenton có xu hướng tăng lên khi hàm 109 lượng Fe bề mặt chất xúc tác CFO tăng. Trên cơ sở đó, 110 bài báo trình bày việc chế tạo CFO, tiếp đến là gắn kết 💷 α -Fe₂O₃ trên bề mặt CFO để tăng cường hoạt tính 112 xúc tác quang Fenton của vật liệu CFO/ α -Fe₂O₃. 113 Trước nghiên cứu này, nhóm của Oliveira cùng các 114 cộng sự ³⁴ đã chế tạo vật liệu CFO@ γ –Fe₂O₃ cấu trúc 115 lõi-vỏ làm vật liệu hấp phụ As(V) trong nước, hay 116 gần đây nhất nhóm chúng tôi cũng đã chế tạo vật liệu 117 CuFe₂O₄/Fe₂O₃ để làm xúc tác quang Fenton phân 118 hủy MB³⁵. Vật liêu CuFe2O4/Fe2O3 được chế tạo 119 bằng một quy trình ngâm tẩm-nung nhiệt qua hai giai 120 đoạn. Đầu tiên, pha nền CuFe2O4 được chế tạo bằng 121 phương pháp đồng kết tủa, tiếp đến là nung ở 800°C. 122 Giai đoạn thứ hai là gắn kết Fe₂O₃ lên CuFe₂O₄ bằng 123 cách tẩm dung dịch Fe³⁺ lên CuFe₂O₄ trong môi 124 trường NaOH. Kỹ thuật này giúp gắn kết Fe(OH)3 125 lên bề mặt CuFe2O4, tiếp đến là vật liệu được nung ở 126 500°C để hình thành CuFe₂O₄/Fe₂O₃. Phương pháp 127 chế tạo trên mặc dù đơn giản, nhưng cũng có một 128 số nhược điểm như tiêu tốn năng lượng cho hai quá 129 trình nung ở nhiệt độ cao, xuất hiện thêm pha CuO 130 trong cấu trúc vật liệu và độ từ hóa bão hòa của vật 131 liệu CuFe₂O₄/Fe₂O₃ còn khá thấp. Điều này có thể hạn chế cho quá trình thu hồi và tái sử dụng xúc tác. Ngoài ra, hoạt tính phân hủy MB của CuFe₂O₄/Fe₂O₃ 134 khi có mặt $H_2C_2O_4$ dưới ánh sáng khả kiến còn thấp. 135 Chính vì lý do đó, bài báo trình bày quá trình chế 136 tạo composite CFO/ α -Fe₂O₃ trải qua ba giai đoạn 137 là nhiệt dung môi tạo CFO, tiếp đến là gắn kết Fe₂O₃ 138 lên CFO bằng phương pháp sol - gel và cuối cùng là 139 nung ở 500° C để hình thành CFO/ α -Fe₂O₃. 140

VẬT LIỆU VÀ PHƯƠNG PHÁP

Vật liệu

Hai tiền chất của cobalt và sắt là cobalt (II) chloride hexahydrate (CoCl₂.6H₂O, 99,0%) và iron (III)

¹⁴⁵ chloride hexahydrate (FeCl₃.6H₂O, 99,0%) cùng ¹⁴⁶ polyethylene glycol (PEG-6.000, 99,0%), ammonium ¹⁴⁷ acetate (NH₄OAc, $\geq$ 98,0%), dung dịch ammo-¹⁴⁸ niac (NH₃, 25-28%), dung môi ethylene glycol (EG, ¹⁴⁹ 99%) được mua từ hãng XiLong, Trung Quốc. ¹⁵⁰ Polyvinylpyrrolidone (PVP, 1.300.000 Da, 99%) và ¹⁵¹ phẩm nhuộm MB (C₁₆H₁₈N₃ClS, $\geq$ 97%) đều được ¹⁵² mua từ hãng Sigma-Aldrich, Mỹ. Dung môi ethanol ¹⁵³ (C₂H₅OH, 99,5%) được mua từ hãng Chemsol, Việt ¹⁵⁴ Nam. Tất cả các hóa chất được sử dụng trực tiếp mà ¹⁵⁵ không cần phải tinh chế lại.

156 Phương pháp nghiên cứu

Giản đồ nhiễu xạ tia X (XRD) được sử dụng để phân tích đặc tính tinh thể và thành phần pha của 158 vật liệu. Giản đồ XRD được phân tích trên thiết bị Empyrean (PANalytical), với giá trị góc 2θ thay đổi từ 160 10° đến 80° cùng bước chuyển là 0,02°/phút. Thành 161 phần hóa học được phân tích bằng phổ hồng ngoại 162 biến đổi Fourier (FT-IR), được đo trên máy quang phổ Thermo Fisher SCIENTIFIC (Mỹ), trong vùng 164 số sóng $4000-400 \text{ cm}^{-1}$ với độ phân giải là 4 cm⁻¹. 165 Trước khi phân tích, vật liệu dạng bột được nghiền 166 min và sấy trong 24 giờ ở 80°C. Sau đó, vật liệu được 167 trộn và ép viên với KBr theo tỷ lệ khối lượng vật liệu 168 và KBr là 1:100 ở lực nén 250 kN. Ảnh hiển vi điện tử 169 quét phát xạ trường (FE-SEM) được dùng để khảo sát 170 hình thái học của vật liệu, được phân tích trên thiết bị 171 S-4800 ở thế gia tốc 10 kV. Thành phần và hàm lượng 172 của các nguyên tố hiên diên trên bề mặt vật liêu được 173 xác định bằng phổ tán sắc năng lượng tia X (EDX), 174 được phân tích từ hệ EMAX ENERGY kết hợp trên 175 thiết bị S-4800. Các tính chất từ của vật liệu bao gồm 176 $_{177}$ độ từ hóa bão hòa (M_s), độ từ dư (M_r), lực kháng từ (H_c) và đường cong từ trễ được phân tích bằng 178 phương pháp từ kế mẫu rung (VSM) trên thiết bị Sys-179 tem ID: EV11, SN:2010062. Quá trình phân tích được 180 đo với giá tri từ trường ngoài từ -12.000 đến +12.000 181 Oe. Tính chất nhiệt của vật liệu được phân tích bằng 182 giản đồ nhiệt vi sai (TGA-DTA), được đo trên thiết 183 184 bị SETLINE STA (Setaram, Pháp). Một lượng nhỏ 185 mẫu (10–15 mg) được gia nhiệt từ nhiệt độ phòng đến 800 °C với tốc độ gia nhiệt 10°C/phút trong môi 186 187 trường không khí. Hoat tính Fenton quang xúc tác của vật liệu được khảo sát dựa trên quá trình phân 188 hủy phẩm nhuộm MB. Hàm lượng MB còn lại được 189 xác định bằng phương pháp trắc quang. Phân tích 190 trắc quang được thực hiện trên máy quang phổ He-191 192 lios Omega UV-Vis (Thermo Fisher Scientific, USA).

¹⁹³ Tổng hợp CoFe₂O₄ bằng phương pháp nhiệt ¹⁹⁴ dung môi

195 Quy trình tổng hợp vật liệu CoFe₂O₄ bằng phương 196 pháp nhiệt dung môi được tiến hành theo các bước dựa trên công bố trước đây³⁶. Đầu tiên, dung 197 dich tiền chất kim loại được điều chế bằng cách 198 hòa tan 1,60 mmol CoCl₂.6H₂O và 3,20 mmol 199 FeCl₃.6H₂O trong 20 mL ethylene glycol. Tiếp đến, 200 0,75 gam polyethylene glycol (PEG-6.000) và 0,20 201 gam polyvinylpyrrolidone (PVP-1.300.000) được lần 202 lượt thêm vào và hỗn hợp được khuấy liên tục trong 203 1 giờ, để thu được dung dịch có màu đỏ nâu. Sau 204 đó, NH4OAc (90 mmol) tiếp tục được thêm vào và 205 hỗn hợp lại được khuấy cho đến khi thu được dung 206 dịch màu đen đồng nhất. Cuối cùng, dung dịch được 207 chuyển vào bình thủy nhiệt bằng Teflon - thép không 208 gỉ (dung tích 80 mL) và ủ nhiệt ở 200°C trong 11 giờ. 209 Bình thủy nhiệt sau đó được làm lạnh đến nhiệt độ 210 phòng và sản phẩm rắn được cô lập nhờ nam châm 211 đất hiếm. Sản phẩm rắn này được rửa lại nhiều lần 212 bằng nước DI cho đến khi pH trung hòa, sau đó lai 213 được rửa ba lần bằng ethanol. Cuối cùng, sản phẩm 214 được sấy khô ở 90°C cho đến khi khối lượng không 215 đổi, và được ký hiệu là CFO. 216

Tổng hợp CoFe₂O₄/α-Fe₂O₃ bằng phương 217 pháp sol-gel 218

Đầu tiên, 0,234 gam CoFe₂O₄ và 0,270 gam FeCl₃. 219 6H2O được cho vào 25 mL nước DI. Hỗn hợp được 220 khuấy liên tục bằng máy khuấy trục IKA RW 20 digital 221 ở 40°C trong 10 phút. Tiếp đến, dung dịch NH3 được 222 nhỏ giọt từ từ vào cho đến khi pH của hỗn hợp đạt đến 223 10 và hỗn hợp chuyển hoàn toàn sang màu đen. Tiếp tục khuấy bằng máy khuấy trục ở 40°C trong 2 giờ để 225 hỗn hợp chuyển sang dạng gel. Sau đó, hệ gel được 226 ủ nhiệt ở 90°C trong 3 giờ. Hết thời gian ủ nhiệt, hệ 227 được làm lạnh xuống nhiệt độ phòng. Sản phẩm rắn 228 được cô lập, lấy ra bằng cách sử dụng nam châm đất 229 hiếm và được rửa 3 lần với nước DI, tiếp đến là 3 lần 230 với ethanol. Sản phẩm sau đó được sấy khô ở 90° C 231 cho đến khi khối lượng không đổi và được ký hiệu 232 là CFO/Fe₂O₃. Cuối cùng vật liệu CFO/Fe₂O₃ được 233 nung thiêu kết trong không khí ở 500° C trong 2 giờ, 234 với tốc độ gia nhiệt từ nhiệt độ phòng lên 500°C là 235 10°C/phút. Sản phẩm của giai đoạn này được ký hiệu 236 là CFO/ α -Fe₂O₃. Để so sánh, vật liệu α -Fe₂O₃ thuần ²³⁷ cũng được chế tạo trong điều kiện tương tự. 238

Khảo sát hoạt tính xúc tác quang Fenton 👘

Hoạt tính Fenton quang xúc tác của vật liệu được ²⁴⁰ đánh giá thông qua sự phân hủy MB dưới bức xạ khả ²⁴¹ kiến. Toàn bộ thời gian trong suốt quá trình khảo ²⁴² sát, phản ứng được thực hiện trong một buồng kín ²⁴³ với nhiệt độ luôn được duy trì ở 29-31 ^{o} C. Đầu tiên, ²⁴⁴ 0,050 g chất xúc tác được thêm vào 250 mL dung dịch ²⁴⁵ có chứa MB (5 ×10⁻⁵ mol. L⁻¹) và H₂C₂O₄ (10⁻³ ²⁴⁶

²⁴⁷ mol. L^{-1}). Hỗn hợp phản ứng có giá trị pH ở khoảng 7 và được khuấy liên tục bằng máy khuấy trục IKA 248 RW 20 digital trong bóng tối 1 giờ để quá trình hấp 249 phụ - giải hấp phụ đạt cân bằng. Sau đó, hệ phản ứng 250 được chiếu xạ dưới nguồn sáng khả kiến (9 W Osram 251 Dulux S, cường độ sáng 12,5 W.m⁻²) được đặt cách 252 bề mặt hỗn hợp phản ứng 10 cm. Sau mỗi 30 phút, 253 10 mL dung dịch được lấy ra khỏi hệ phản ứng và xúc 254 tác được tách ra khỏi dung dịch này bằng nam châm 255 đất hiếm. Nồng độ MB còn lại trong dung dịch được 256 xác định bằng phương pháp phổ hấp thu UV-Vis ở 257 bước sóng 664 nm trên thiết bị Helios Omega UV-VIS 258 (Thermo Fisher Scientific, USA). Với mỗi chất xúc tác, phản ứng phân hủy MB được khảo sát ba lần trong 260 cùng điều kiện để lấy giá trị trung bình. 261 Sau khi kết thúc phản ứng, xúc tác CFO/α-262

263 Fe₂O₃ được tách ra khỏi dung dịch bằng nam châm 264 đất hiếm và được rửa lại bằng nước và ethanol ba lần. 265 Sau đó, xúc tác được sấy khô ở 90°C cho đến khi khối 266 lượng không đổi và tiếp đến là thực hiện lại phản ứng 267 trong điều kiện tương tự như ban đầu. Khả năng thu 268 hồi và tái sử dụng của vật liệu CFO/ α -Fe₂O₃ trong 269 phản ứng phân hủy MB được đánh giá qua năm chu 270 kỳ sử dụng.

271 KẾT QUẢ THẢO LUẬN

272 Giản đồ XRD

273 Hình 1 là giản đồ XRD của vật liệu CFO được chế tạo bằng phương pháp nhiệt dung môi và vật liệu α -274 Fe2O3 được chế tạo bằng phương pháp sol - gel, khi ủ nhiệt ở 90°C và nung ở 500°C. Kết quả cho thấy giản 276 đồ XRD của vật liệu CFO có sự hiện diện của một 277 số đỉnh nhiễu xạ đặc trưng có cường độ cao tại các 278 giá trị 2θ lần lượt là 30,6°; 35,4°; 43,0°; 53,6°; 57,0° 279 280 và 62,5°, tương ứng với các mặt mạng (220), (311), (400), (422), (511) và (440) trong cấu trúc tinh thể 281 lập phương của vật liệu CoFe₂O₄ (JCPDS No. 22-282 1086)³⁷. Đặc tính tinh thể của vật liệu Fe_2O_3 sau khi 283 ủ nhiệt ở 90°C rất yếu. Các đỉnh nhiễu xạ xuất hiện 284 không rõ ràng, cường độ yếu và độ nhiễu đường nền 285 của giản đồ XRD rất lớn. Sau khi nung ở 500°C trong 286 không khí, cấu trúc tinh thể của Fe₂O₃ có sư cải thiên 287 đáng kể. Giản đồ XRD lúc này xuất hiện các đỉnh 288 nhiễu xạ có cường độ cao tại các giá trị 2θ là $24,2^{\circ}$; 289 33,2°; 35,7°; 40,9°; 49,5°; 54,1°; 62,5° và 64,0°, tương 290 ứng các mặt mạng (012), (104), (110), (113), (024), 291 292 (116), (214) và (300) trong cấu trúc tinh thể trực thoi của α -Fe₂O₃ (JCPDS No. 84-0331)³⁸. Như vậy, có 293 thể thấy, sau khi ủ nhiệt ở 90°C oxide sắt vẫn chủ yếu 294 ở trạng thái vô định hình 39,40. Khi được thiêu kết ở 295 500°C, các phân tử được cung cấp năng lượng nhiệt 296 297 để tái sắp xếp và hình thành cấu trúc tinh thể chặt chẽ 298 và bền vững hơn so với ban đầu.

Hình 2 là giản đồ XRD của vật liệu CFO/Fe₂O₃ và 299 CFO/ α -Fe₂O₃. Sau khi thực hiện quá trình sol-gel 300 gắn kết Fe₂O₃ lên giá mang CFO và ủ nhiệt ở 90 ^{o} C thì 301 kết quả XRD cho thấy vật liệu CFO/Fe2O3 chỉ có sự 302 xuất hiện của các đỉnh nhiễu xạ tại vị trí 2θ tương ứng 303 với các mặt mạng (220), (311), (400), (511) và (440); 304 đặc trưng cho cấu trúc tinh thể của CFO. Sau khi 305 được nung ở 500 $^{\circ}$ C, giản đồ XRD của vật liệu CFO/ α - 306 Fe₂O₃ ngoài những đỉnh nhiễu xa đặc trưng cho pha 307 nền CFO, xuất hiện thêm các đỉnh nhiễu xạ tại vị trí 308 2θ là 24,2°; 33,2°; 40,9°; 49,5°; 54,1° và 64,0°, tương 309 ứng với các mặt mạng (012), (104), (113), (240), (116), 310 (300) trong cấu trúc tinh thể của α -Fe₂O₃ (JCPDS 311 No. 84-0331)³⁸. Sư xuất hiện rõ ràng của cả pha 312 CFO và pha α -Fe₂O₃ trong cấu trúc vật liệu CFO/ α - 313 Fe₂O₃ đã cho thấy rằng α -Fe₂O₃ đã được gắn kết lên 314 pha nền CFO bằng phương pháp sol-gel, kết hợp với 315 quá trình thiêu kết vật liệu tại 500°C trong không khí. 316 Kích thước tinh thể của từng pha thành phần được 317 tính bằng công thức Debye – Scherrer ⁴¹: $D = \frac{0.9\lambda}{\beta\cos\theta}$. ³¹⁸ Trong đó D là kích thước tinh thể, λ là bước sóng của 319 bức xạ tia X (1,5406 Å), eta là độ bán rộng của đỉnh $_{320}$ nhiễu xạ (FWHM) và θ là góc nhiễu xạ Bragg đo bằng 321 radian. Kích thước tinh thể được tính toán từ đỉnh 322 nhiễu xạ có cường độ mạnh nhất trên giản đồ XRD, 323 đỉnh nhiễu xạ (311) đối với CoFe₂O₄ và đỉnh nhiễu 324 xa (104) đối với α -Fe₂O₃ (Bảng 1). 325

Bảng 1 cho thấy kích thước tinh thể của vật liệu 326 CFO và α -Fe₂O₃ thuần có giá trị lần lượt là 26,76 và 327 23,94 nm. Sau quá trình sol-gel gắn kết Fe₂O₃ lên 328 CFO thì kích thước tinh thể của CFO trong vật liệu 329 CFO/Fe₂O₃ có giá tri 27,52 nm, lớn hơn so với vật liêu 330 CFO thuần. Như vậy có thể thấy quá trình hình thành 331 Fe₂O₃ cũng đã ảnh hưởng đến mặt mạng (311) trong 332 cấu trúc tinh thể của CFO. Khi nung CFO/Fe2O3 tại 333 500°C để hình thành CFO/ α -Fe₂O₃ thì kích thước 334 tinh thể của pha CFO giảm xuống còn 21,66 nm, cùng 335 với đó là sự hình thành pha α -Fe₂O₃ có kích thước 336 tinh thể là 23,38 nm. Giá trị này xấp xỉ với kích thước 337 tinh thể của α -Fe₂O₃ thuần (23,28 nm). Kích thước 338 tinh thể của CFO giảm có thể do sự hình thành và 339 phát triển của α -Fe₂O₃ trong quá trình thiêu kết đã 340 sinh ra các khuyết tật trong cấu trúc làm cho CFO bị 341 phân mảnh nhỏ ra và đóng vai trò là mầm kết tinh cho 342 các tinh thể α -Fe₂O₃ phát triển. 343

Giản đồ TGA-D TA

Tính chất cùng sự thay đổi trạng thái của vật liệu CFO/Fe₂O₃ theo nhiệt độ được khảo sát bằng giản đồ TGA, DTG và DTA (Hình 3). Trong phương pháp này vật liệu CFO/Fe₂O₃ được gia nhiệt từ nhiệt độ phòng lên đến 800°C trong môi trường không khí. 349

350 Đường cong TGA cho thấy vật liệu CFO/Fe₂O₃ trong 351 vùng nhiệt độ khảo sát có ba giai đoạn hao hụt nhỏ về 352 khối lượng, tương ứng với ba mũi tín hiệu có cường độ thấp trên đường cong DTG. Giai đoạn mất khối 353 lượng đầu tiên diễn ra với tốc độ khá nhanh trong 354 vùng nhiệt độ từ 50°C đến 200°C, tương ứng với mũi 355 thu nhiệt ở 90,9°C trên giản đồ DTA. Đây là giai đoạn 356 CFO/Fe2O3 thu nhiệt để làm bay hơi dư lượng ẩm có 357 trong vật liêu và lương hơi ẩm mất đi là khoảng 2,95%. 358 Sau giai đoạn này, đường cong TGA không ghi nhận 359 sự thay đổi khối lượng nào trong vùng nhiệt độ 200-275°C. Vật liệu bị mất khối lượng lần thứ hai khoảng 361 1,03% trong vùng nhiệt độ 275⁻⁴³⁷ °C, và sau đó bền 362 363 nhiệt tới 550°C. Kết quả DTA cho thấy sau giai đoạn thu nhiệt để loại bỏ hơi ẩm, CFO/Fe2O3 xuất hiện 364 một mũi tỏa nhiệt có cường độ tương đối ở 250,3°C, 365 theo ngay sau đó là mũi thu nhiệt nhỏ ở 389,9°C. Hiện 366 tượng này có thể là do sau khi loại ẩm thì thành phần Fe2O3 đã bắt đầu tạo liên kết với pha CFO. Quá trình 368 tạo liên kết này tỏa nhiệt và không làm vật liệu mất 369 khối lượng (theo kết quả TGA). Quá trình thu nhiệt 370 tiếp theo là vật liệu nhận nhiệt để cắt đứt liên kết ở 371 các vùng vô định hình trong Fe2O3 và từng bước hình 372 thành cấu trúc tinh thể α -Fe₂O₃⁴². Kết quả TGA cho 373 thấy giai đoạn phân hủy nhiệt cuối bắt đầu ở 547°C và kết thúc ở 742°C, có tốc độ phân hủy cực đại ở 625°C 375 cùng độ mất khối lượng là 2,1%, ứng với mũi tỏa nhiệt 376 ở 624,81°C trên giản đồ DTA. Tại đây có thể xảy ra 377 quá trình biến đổi một phần của CoFe₂O₄ thành α-378 Fe₂O₃. Nhận định này dựa trên công bố của nhóm 379 chúng tôi khi nung thiêu kết vật liệu CFO tại 600°C 380 trong môi trường không khí³³. Như vậy, kết hợp kết 381 382 quả TGA-DTA cùng giản đồ XRD, nhiệt độ nung phù hợp cho sự hình thành CFO/ α -Fe₂O₃ là 500°C. 383

384 Phổ FT–IR

Kết quả phân tích phổ FT-IR của CFO, CFO/Fe₂O₃, 385 CFO/a-Fe2O3 và a-Fe2O3 được trình bày trên 386 Hình 4. Mũi hấp thu bầu rông ở số sóng 3600-3200 cm^{-1} và mũi hấp thu ở số sóng 1640 cm^{-1} trong phổ FT-IR của CFO, lần lượt đặc trưng cho dao động kéo 389 dãn và dao động biến dạng uốn của liên kết O-H 390 trong phân tử H2O hấp phụ trong vật liệu. Do CFO 391 là vật liệu spinel ferrite nghịch nên trong cấu trúc, các ion Co²⁺ chỉ chiếm các vị trí bát diện, trong 393 khi đó các ion Fe³⁺ tồn tại cả trong vị trí bát diện 394 và tứ diện. Trên phổ FT-IR của CFO, hai mũi hấp 396 thu xuất hiện rõ trong vùng vân tay đều là dao động 397 kéo dãn của liên kết kim loại–oxygen trong cấu trúc ³⁹⁸ tứ diện (M t din-oxygen, ở 579 cm⁻¹) và cấu trúc ³⁹⁹ bát diện $(M_{bt din}$ -oxygen, ở 415 cm⁻¹)⁴³. Liên kết 400 M_{t din}-oxygen dao động ở số sóng cao hơn so với liên

kết M_{bt din}-oxygen, do liên kết M_{t din}-oxygen có độ 401 dài ngắn hơn liên kết M_{bt din}-oxygen. Mũi hấp thu 402 có cường độ thấp ở số sóng 1420 cm $^{-1}$, được cho là 403 của dao động biến dạng C-H thuộc nhóm methylene 404 (CH₂) có trong thành phần hữu cơ PVP hoặc PEG, 405 còn sót lai sau quá trình tổng hợp vật liệu⁴⁴. Phổ FT- 406 IR của vật liệu α -Fe₂O₃ có hai mũi hấp thu ở số sóng 407 555 và 471 cm $^{-1}$, đặc trưng cho dao động của liên kết 408 Fe-O trong cấu trúc hematite⁴⁵. Mũi hấp thu tai số 409 sóng 555 cm⁻¹ là dao động kéo dãn của liên kết Fe- 410 O; trong khi đó tại số sóng thấp hơn, 471 cm $^{-1}$, là mũi 411 hấp thu đặc trưng cho dao động uốn của liên kết O- 412 Fe–O⁴⁶. Mũi hấp thu có cường độ yếu tại 1450 cm⁻¹ là dao động biến dạng của liên kết N-H trong ion 414 ⁺NH₄, được tạo thành giữa dung dịch FeCl₃ và dung 415 dịch NH₃ trong quá trình chế tạo α -Fe₂O₃. Phổ FT- 416 IR của α -Fe₂O₃ còn có sự xuất hiện các mũi hấp thu 417 tại số sóng 1400 và 1115 cm $^{-1}$. Đây là dao động kéo 418 dãn của nhóm CO₃^{2–}. Nguyên nhân có sự xuất hiện 419 của mũi hấp thu trên là do các oxide sắt (III) hoặc sắt 420 (III) hydroxide dễ bị carbonate hóa bởi CO2 trong khí 421 quyển⁴⁷. 422

Phổ FT-IR của CFO/Fe2O3 cũng xuất hiện hai mũi 423 hấp thu đặc trưng cho lượng ẩm hấp phụ trong vật 424 liệu tại số sóng 3400 cm $^{-1}$ và 1640 cm $^{-1}$. Tương tự 425 CFO, CFO/Fe2O3 cũng có hai mũi hấp thu tại vùng số 426 sóng 600–500 cm $^{-1}$, đặc trưng dao động của liên kết 427 kim loại–oxygen. Tuy nhiên, cường độ tương đối của 428 hai mũi hấp thu này đã có sự thay đổi so với CFO ban 429 đầu. Khi vật liệu CFO/Fe2O3 được nung tại 500°C thì 430 trên phổ FT-IR của sản phẩm CFO/ α -Fe₂O₃, cường 431 độ các mũi hấp thu tại 3400 cm $^{-1}$ và 1640 cm $^{-1}$ đã 432 yếu đi rất nhiều. Điều này là do lượng H₂O hấp phụ 433 trong vật liệu đã gần như bay hơi hết, khi vật liệu được 434 xử lý ở nhiệt độ cao. Mũi hấp thu tại 2400 cm $^{-1}$ xuất hiện là do dao động kéo dãn của liên kết C=O 436 trong CO₂ được hấp phụ trong vật liệu ⁴⁸. Đồng thời, 437 phổ FT-IR của CFO/ α -Fe₂O₃ quan sát thấy sự dịch 438 chuyển số sóng của hai mũi hấp thu trong vùng 600- 439 500 cm⁻¹. Mũi hấp thu đặc trưng cho dao động kéo 440 dãn của liên kết M_{tu dien}-O của CFO đã dịch chuyển 441 về số sóng thấp hơn 561 cm $^{-1}$, trong khi đó mũi của 442 liên kết M_{bat dien}-O đã dịch chuyển về số sóng lớn 443 hơn 463 cm $^{-1}$. Như vậy, có thể thấy sự gắn kết pha 444 α -Fe₂O₃ lên pha nền CFO đã có ảnh hưởng đến các 445 nhóm chức trên bề mặt vật liệu CFO/ α -Fe₂O₃. 446

Ảnh FE-SEM và phổ EDX

Ånh FE-SEM của các vật liệu CFO, α -Fe₂O₃, ⁴⁴⁸ CFO/Fe₂O₃ và CFO/ α -Fe₂O₃ được hiển thị trên ⁴⁴⁹ Hình 5. Vật liệu CFO có dạng hạt cầu với kích thước ⁴⁵⁰ hạt trung bình là 72 ± 16 nm. Vật liệu α -Fe₂O₃ ⁴⁵¹

Bảng 1: Kích thước tinh thể của CFO và	$\alpha\text{-}Fe_2O_3$ trong các loại vật liệu khảo sát
--	--

Vật liệu	D (nm) CoFe ₂ O ₄	D (nm) α -Fe ₂ O ₃
CFO	26,76	-
α -Fe ₂ O ₃	-	23,94
CFO/Fe ₂ O ₃	27,52	-
CFO/α-Fe ₂ O ₃	21,66	23,38

452 sau khi chế tạo bằng phương pháp sol-gel và nung ở 453 500°C trong không khí cũng có dạng hạt cầu nhưng 454 kích thước nhỏ hơn CFO. Kích thước hạt trung bình 455 của α -Fe₂O₃ là 48 $\pm$ 5 nm. Sau quá trình sol-gel gắn 456 kết Fe₂O₃ lên pha nền CFO và ủ nhiệt ở 90°C thì 457 CFO/Fe₂O₃ vẫn có dạng hạt cầu, tuy nhiên bề mặt các hạt cầu CFO/Fe2O3 lúc này trở nên gồ ghề hơn 458 so với CFO, do có sự xuất hiện thêm các hạt có kích 459 thước nhỏ trên bề mặt. Kích thước hạt trung bình 460 của vật liệu CFO/Fe₂O₃ lúc này đạt 90 $\pm$ 26 nm, cao 461 462 hơn so với CFO. Cuối cùng, sau khi nung ở 500°C, sản phẩm CFO/α-Fe2O3 vẫn giữ được dạng hình cầu 463 với kích thước trung bình là 98 $\pm$ 23 nm. Tuy nhiên 464 $_{465}$ bề mặt của CFO/ α -Fe₂O₃ trở nên nhẵn mịn hơn và 466 ranh giới giữa các hạt lúc này không rõ ràng. Các hạt 467 có sự kết khối lại với nhau, nguyên nhân là quá trình 468 nung ở 500°C không chỉ giúp cho cấu trúc tinh thể

của α-Fe2O3 được hoàn thiện (đã được chứng minh469bằng giản đồ XRD) mà tại nhiệt độ cao cũng đã xảy470ra quá trình thiêu kết hạt. Các hạt nhận năng lượng471nhiệt để gắn kết lại với nhau thành cấu trúc khối có472kích thước lớn hơn.473

Hình 6 là phổ EDX cùng hàm lượng khối lượng (%) 474 và nguyên tử (%) của các nguyên tố bề mặt trong vật liệu CFO và CFO/ α -Fe₂O₃. Kết quả cho thấy trong 475 suốt quá trình chế tạo CFO/ α -Fe₂O₃, bắt đầu từ chế tạo pha nền CFO bằng phương pháp nhiệt dung môi, 478 tiếp đến là gắn kết Fe₂O₃ bằng phương pháp sol-gel, 479 và cuối cùng là xử lý nhiệt ở 500°C thì cả CFO và 480 CFO/ α -Fe₂O₃ chỉ có sự hiện diện của ba nguyên tố 481 Co, Fe và O mà không có thêm bất kỳ nguyên tố lạ 482 nào khác. Như vậy, quy trình chế tạo lựa chọn này đã giúp chế tạo vật liệu tổ hợp CFO/ α -Fe₂O₃ có độ tinh 484 khiết cao. Ngoài ra, hàm lượng của Fe trong vật liệu 485

Hình 4: Phổ FT-IR của CFO, CFO/Fe₂O₃, CFO/ α -Fe₂O₃ và α -Fe₂O₃

⁴⁸⁶ CFO/α-Fe₂O₃ cũng nhiều hơn so với CFO, do có sự
⁴⁸⁷ gắn kết thêm của pha α-Fe₂O₃ trên pha nền CFO ban
⁴⁸⁸ đầu.

489 Tính chất từ

490 Kết quả đường cong từ trễ cùng các giá trị độ từ hóa bão hòa (M_S) , độ từ dư (M_R) và lực kháng từ (H_C) 491 của CFO, CFO/Fe₂O₃ và CFO/α-Fe₂O₃ được hiển thị 492 trên Hình 7. Hình dạng của đường cong từ trễ cho 493 494 thấy cả ba vật liệu đều thể hiện tính chất của vật liệu 495 sắt từ. Vật liệu CFO thuần có giá trị M_S cao nhất (73 ⁴⁹⁶ emu. g^{-1}) và có giá trị H_C thấp nhất (744 Oe). Khi 497 gắn kết Fe₂O₃ lên CFO thì giá trị M_S của CFO/Fe₂O₃ ⁴⁹⁸ giảm xuống 56 emu. g^{-1} và giá trị H_C tăng lên 750 499 Oe. Khi CFO/Fe₂O₃ được nung ở 500°C thì có sự 500 thay đổi đáng kể từ tính của vật liệu. Giá trị M_S của 501 CFO/ α -Fe₂O₃ giảm xuống còn 32 emu. g⁻¹ và giá ⁵⁰² trị H_C tăng lên 1694 Oe. Như vậy, sau quá trình nung 503 vật liệu từ mềm CFO/Fe2O3 đã chuyển sang vật liệu từ cứng CFO/ α -Fe₂O₃, do có giá trị H_C lớn⁴⁹. Giá 505 trị M_S của CFO/ α -Fe₂O₃ giảm, do quá trình nung 506 đã hình thành nên cấu trúc pha α -Fe₂O₃ vốn là vật

liệu phản sắt từ và có từ tính thấp. Chính vì vậy, việc 507 gắn kết α -Fe₂O₃ lên CFO đã làm giảm đi tính chất 508 từ của CFO. Tuy nhiên, giá trị M_S của vật liệu này 509 vẫn cao hơn so với vật liệu CuFe₂O₄/Fe₂O₃ đã được 510 công bố trước đây của nhóm ³⁵. Sự thay đổi các giá 511 trị M_S, M_R và H_C của CFO khi gắn kết với α -Fe₂O₃ 512 khá tương đồng với kết quả của Verma cùng các cộng 513 sự ⁵⁰. Tuy giá trị M_S của CFO/ α -Fe₂O₃ giảm gắn 50% 514 so với pha nền CFO, nhưng giá trị này vẫn phù hợp 515 cho việc sử dụng từ trường để tách vật liệu này ra khỏi 516 dung dịch. 517

Hoạt tính xúc tác quang Fenton

Hình 8 là đường cong hấp phụ - phân hủy MB theo 519 thời gian khi xử lý bằng các xúc tác khác nhau. Kết 520 quả cho thấy khi được khuấy 1 giờ trong tối, vật liệu 521 CFO và α -Fe₂O₃ thuần có khả năng hấp phụ khoảng 522 10% MB. Tuy nhiên, khác với CFO, sau khi cân bằng 523 hấp phụ - giải hấp phụ được thiết lập, α -Fe₂O₃ có 524 thể thực hiện quá trình xúc tác quang Fenton khi 525 có mặt H₂C₂O₄ dưới điều kiện ánh sáng khả kiến. 526 Tuy nhiên, hiệu suất quang xúc tác phân hủy MB của 527

528 vật liệu không cao. Sau thời gian 180 phút, vật liệu 529 α -Fe₂O₃ chỉ phân hủy được thêm khoảng 30% lượng MB còn lại trong dung dịch sau quá trình hấp phụ. 530 Hoạt tính quang Fenton của vật liệu CFO và α-Fe₂O₃ 531 thấp có thể là do hiệu suất lượng tử tạo các gốc tự do 532 hoat tính của phức chất ferrioxalate thấp dưới bức xa khả kiến. Trong hỗn hợp phản ứng, các ion Fe³⁺ trên 534 bề mặt xúc tác sẽ phản ứng với $H_2C_2O_4$ để tạo thành 535 các phức chất ferrioxalate. Sau đó, phức chất này sẽ hấp thu ánh sáng, tạo ra các gốc tự do như $C_2O_4 \bullet^-$, 537 • OH, và O₂• ⁻ (phương trình 1-5) để phân hủy phẩm 538 nhuộm hữu cơ thành CO_2 , O_2 và H_2O^{30-32} . 539 $[\equiv\! Fe(C_2O_4)_3]^{3-} + h\upsilon \rightarrow Fe^{2+} + 2C_2O_4{}^{2-} +$ 540 541 $C_2 O_4^{\bullet-}(1)$ ⁵⁴² $C_2O_4^{\bullet-} + O_2 \rightarrow O_2^{\bullet-} + 2CO_2$ (2) $_{543} O_2^{\bullet-} + H^+ \rightarrow HO_2^{\bullet} (3)$ 544 $\text{HO}_2^{\bullet} + \text{HO}_2^{\bullet} \rightarrow \text{H}_2\text{O}_2 + \text{O}_2$ (4) $_{545} \operatorname{Fe}^{2^+} + \operatorname{H}_2\operatorname{O}_2 + 3\operatorname{C}_2\operatorname{O}_4^{2^-} \rightarrow [\equiv \operatorname{Fe}(\operatorname{C}_2\operatorname{O}_4)_3]^{3^-} +$ $_{546} OH^{-} + {}^{\bullet}OH(5)$ 547 Theo nghiên cứu trước đây thì phức chất ferriox-

alate rất khó tạo ra gốc tự do khi sử dụng bức xạ 548 khả kiến^{36,51}. Ngoài ra, do kích thước của CFO và α -Fe₂O₃ nhỏ nên trong dụng dịch vật liệu có xu 550 hướng kết tu lai với nhau thành cấu trúc khối để 551 552 làm giảm năng lượng tự do bề mặt. Điều này cũng sẽ làm giảm hoạt tính xúc tác quang Fenton của vật 553 liệu. Sau quá trình sol-gel và ủ nhiệt ở 90°C thì 554 CFO/Fe₂O₃ có khả năng hấp phụ MB tốt hơn so với 555 CFO và α -Fe₂O₃. Sau thời gian khuấy 1 giờ trong 556 tối, CFO/Fe2O3 hấp phụ khoảng 25% lượng MB có 557 trong dung dịch. Tuy nhiên, tương tự như α -Fe₂O₃, 558 hoạt tính Fenton quang hóa dưới bức xạ khả kiến của 559 CFO/Fe₂O₃ khá thấp. Như đã đề cập đến ở kết quả 560 XRD và FT-IR, sau giai đoạn này, trên bề mặt CFO 561 mới chỉ hình thành các hợp chất hydroxide hoặc oxide 562 của sắt ở trạng thái vô định hình. Có thể chính lớp hy-563 droxide hoặc oxide của sắt gắn kết trên bề mặt này đã 564 làm cho mật độ điện tích âm trên bề mặt CFO/Fe2O3 565 nhiều hơn nên vật liệu có khả năng hấp phụ phẩm 566 nhuộm cation là MB tốt hơn. Sau khi nung ở 500°C, 567 khả năng hấp phụ MB trong tối của CFO/α-Fe₂O₃ 568 giảm, nhưng hoạt tính quang Fenton dưới bức xạ khả 569 kiến của vật liêu này hơn hẳn CFO/Fe₂O₃. Sau 180 570 phút phản ứng, hàm lượng MB chỉ còn lại khoảng 571 10%. Như đã biết, quá trình Fenton quang xúc tác 572 tuân theo phương trình động học giả bậc 1 theo mô 573 hình Langmuir-Hinshelwood, với hằng số tốc độ biểu 574 575 kiến (k_{app}) tuân theo phương trình: $ln(C_o/C_t) = k_{app}t$. Trong đó C_t và C_o lần lượt là nồng độ tại thời điểm t 576 và thời gian bắt đầu phản ứng. Khi sử dụng xúc tác là 577 CFO/ α -Fe₂O₃, giá trị k_{ann} tính được là 0,696 giờ⁻¹, 578 579 cao hơn so với vật liệu CuFe2O4/Fe2O3, đã được chế 580 tạo bằng quá trình ngâm tẩm-nung nhiệt 35. Bảng 2

là kết quả so sánh hoạt tính xúc tác phân hủy MB của 581 CFO/α-Fe₂O₃ với các loại vật liệu khác đã được công 582 bố trước đây. Như vậy, việc gắn kết α-Fe₂O₃ lên pha 583 nền CFO đã giúp cải thiện đáng kể hoạt tính Fenton 584 quang xúc tác của vật liệu CFO/α-Fe₂O₃ dưới bức xa 585 khả kiến. Nguyên nhân của hiên tương này có thể là 586 do sự gắn kết của α -Fe₂O₃ không chỉ làm thay đổi 587 thành phần pha trong cấu trúc vật liệu mà còn gây ra 588 sự phân bố lại của các ion kim loại trên bề mặt của 589 CFO/ α -Fe₂O₃. Theo kết quả FT-IR (Hình 4), mũi 590 hấp thu của liên kết M_{bt din}-O trong CFO khá yếu. 591 Điều này cho thấy khả năng hiện diện của các ion kim 592 loai bát diên trên bề măt (Co²⁺ và Fe³⁺) bi han chế. 593 Ngược lại, khi bề mặt của CFO được gắn kết bởi α- 594 Fe₂O₃ thì mũi hấp thu này xuất hiện rõ ràng và có 595 cường đô tăng đáng kể. Điều này có thể là các hat α - 596 Fe₂O₃ kết tinh trong cấu trúc corundum và chứa tất 597 cả các ion Fe³⁺ trong các vị trí bát diện^{52,53}. Ngoài ra, 598 mũi hấp thu của $M_{t din}$ –O trong CFO/ α -Fe₂O₃ cũng 599 có cường độ cao. Những kết quả này cho thấy rằng 600 chất xúc tác CFO/ α -Fe₂O₃ có chứa một lượng lớn các 601 ion Fe³⁺ cả ở vị trí tứ diện và bát diện trên bề mặt. 602 Sự gia tăng của Fe trên bề mặt CFO/α-Fe₂O₃ cũng 603 được xác minh qua phổ EDX (Hình 6). Hàm lượng 604 nguyên tử Fe trong CFO là 36,94%, trong khi trong 605 CFO/ α -Fe₂O₃ là 45,39%. Hàm lượng cao của các ion 606 Fe^{3+} trên bề mặt xúc tác CFO/ α -Fe₂O₃ đã thúc đẩy 607 sự hình thành các phức ferrioxalate bề mặt thông qua 608 phản ứng giữa ion Fe^{3+} trên bề mặt và $H_2C_2O_4$. Sau 609 đó, dưới bức xạ khả kiến, các phức chất ferrioxalate 610 này đã bị kích thích và sản sinh ra các gốc tự do như 611 $C_2O_4 \bullet$ ⁻, • OH, và $O_2 \bullet$ ⁻, giúp phân hủy hiệu quả ₆₁₂ phân tử MB trong dung dịch^{30–32}. 613 Để đánh giá độ ổn định và hiệu năng xúc tác của vật 614 liêu, CFO/ α -Fe₂O₃ sau lần sử dụng đầu tiên đã được 615 cô lập khỏi dung dịch bằng nam châm đất hiếm, được 616 rửa bằng nước DI và ethanol, sau đó sấy khô cho đến 617 khi khối lượng không đổi. Tiếp đến, chất xúc tác được 618 tái sử dụng trong bốn thí nghiệm liên tiếp trong cùng 619 một điều kiện. Kết quả cho thấy hiệu năng xúc tác 620 của CFO/ α -Fe₂O₃ có sự giảm nhẹ sau bốn lần tái sử 621 dung (Hình 9a) và vật liệu vẫn giữ được hình thái ban 622 đầu (Hình 9b). Ngoài ra, nồng độ ion Fe³⁺ bị rửa trôi $_{623}$ trong dung dịch của lần thử nghiệm đầu tiên, đo bằng 624 phổ hấp thu nguyên tử (AAS) trên máy quang phổ 625 Shimadzu AA-6300, là rất thấp (1,62 mg. L^{-1}). Kết 626 quả trên cho thấy rằng chất xúc tác dị thể CFO/ α - 627 Fe2O3 có độ ổn định cao trong điều kiện thí nghiệm 628 và hứa hẹn hướng đến ứng dụng trong thực tế. 629

KÊT LUÂN

Vật liệu CoFe₂O₄/ α -Fe₂O₃ (CFO/ α -Fe₂O₃) từ tính ⁶³¹ đã được chế tạo để hướng đến ứng dụng làm xúc ⁶³²

Hình 5: Ảnh FE-SEM và biểu đồ phân bố kích thước hạt của (a) CFO, (b) α -Fe₂O₃, (c) CFO/Fe₂O₃ và (d) CFO/ α -Fe₂O₃

⁶³³ tác Fenton quang hóa phân hủy MB dưới ánh sáng ⁶³⁴ khả kiến. Quá trình chế tạo CFO/α-Fe₂O₃ được ⁶³⁵ tiến hành qua hai giai đoạn. Đầu tiên, vật liệu CFO ⁶³⁶ dạng hạt cầu với kích thước hạt trung bình là 72 ± ⁶³⁷ 16 nm được chế tạo bằng phương pháp nhiệt dung ⁶³⁸ môi. Tiếp đến, α-Fe₂O₃ được gắn kết lên CFO bằng ⁶³⁹ phương pháp sol–gel và nung thiêu kết ở 500°C. Vật ⁶⁴⁰ liệu CFO/α-Fe₂O₃ tạo thành vẫn giữ được dạng hạt ⁶⁴¹ cầu với kích thước trung bình là 98 ± 23 nm. Sự có ⁶⁴² mặt của pha α–Fe₂O₃ phản sắt từ đã làm cho độ từ hóa bão hòa (M_S) của CFO/ α -Fe₂O₃ giảm so với pha nền CFO, nhưng giá trị này vẫn phù hợp cho việc sử dụng từ trường để tách vật liệu này ra khỏi dung dịch. Hoạt tính xúc tác quang Fenton của CFO/ α -Fe₂O₃ cao hơn nhiều so với vật liệu CFO và α -Fe₂O₃ thuần. Dưới bức xạ khả kiến, giá trị hằng số tốc độ biểu kiến của CFO/ α -Fe₂O₃ tính được là 0,696 giờ ⁻¹ khi sử dụng chất cho electron là H₂C₂O₄. Ngoài ra, xúc tác CFO/ α -Fe₂O₃ còn có độ ổn định cao và hiệu năng tốt sau năm lần sử dụng liên tiếp. Các kết quả trên

Vật liệu	Xúc tác (g. L ⁻¹)	Phẩm nhuộm (mol.L ⁻¹)	Chất oxy hóa	Bức xạ kích thích	H(%)/ Thời gian (phút)	kapp	Tham khảo
NiFe2O4/Zn	1,0	$\frac{\text{MB/6,26}}{\times 10^{-5}}$	-	Ánh sáng mặt trời	97,5/60	-	54
ZnFe2O4/Zr	1,0	$\frac{\text{MB/1,0}}{10^{-5}} \times$	-	Ánh sáng mặt trời	29,5/24	2,82 giờ ⁻¹	55
TiO2/CoFe2	0,1	$\frac{\text{MB/3,13}}{\times 10^{-5}}$	-	UV	95/180	-	56
MgFe2O4	0,5	$\frac{\text{MB/3,13}}{\times 10^{-5}}$	H2O2 (0,02 mol. L^{-1})	Ánh sáng mặt trời	98/30	-	57
NiFe2O4	0,2	$\frac{\text{MB/9,38}}{\times 10^{-5}}$	H2O2 (5 mmol. L^{-1}) + OA (6,7 × 10 ⁻⁴ mol. L-1)	UV	98,5/50	-	29
Fe3O4	2,25	$\frac{\text{MB/2,3}}{10^{-5}} \times$	H ₂ O ₂ /3,8 mol.L- 1		93,4/210	-	58
CuFe2O4/Fe	1,0	$\frac{\text{MB}/15\times}{10^{-5}}$	H2O2 (8,8 mmol. L^{-1})	Ánh sáng mặt trời	100/180	0,96 giờ ⁻¹	59
CuFe2O4/Fe	0,5	$\begin{array}{rl} \text{MB/2,0} & \times \\ 10^{-5} \end{array}$	OA (10-3 mol. L ⁻¹)	Khả kiến	70/180	0,542 giờ $^{-1}$	34
CFO/α- Fe2O3	0,2	MB/ 5,0 $ imes$ 10 ⁻⁵	OA (10-3 mol. L ⁻¹)	Khả kiến	90/180	0,696 giờ ^{−1}	Nghiên cứu này
TT (0/) 1:4							

Bảng 2: Hoạt tính xúc tác phân hủy MB của CFO/ α -Fe $_2$ O $_3$ so với các loại vật liệu khác

H (%): hiệu suất, kapp: hằng số tốc độ biểu kiến

Hình 8: Đường cong hấp phụ-phân hủy MB theo thời gian khi xử lý bằng các xúc tác khác nhau

Hình 9: (a) Hằng số tốc độ phản ứng phân hủy MB của xúc tác CFO/ α -Fe₂O₃ sau năm lần sử dụng liên tiếp và (b) ảnh FE-SEM của CFO/ α -Fe₂O₃ sau năm lần sử dụng liên tiếp.

⁶⁵³ hứa hẹn hướng đến ứng dụng thực tế loại vật liệu này
⁶⁵⁴ trong lĩnh vực xử lý các loại phẩm nhuộm hữu cơ độc
⁶⁵⁵ hại trong nước.

656 LỜI CẢM ƠN

⁶⁵⁷ Nghiên cứu được tài trợ bởi Trường Đại học Khoa học⁶⁵⁸ Tự nhiên, ĐHQG-HCM trong khuôn khổ Đề tài mã

659 số U2022-24. Nhóm tác giả xin chân thành cám ơn.

660 DANH MỤC TỪ VIẾT TẮT

- 661 CFOCoFe2O4
- 662 EDXPhổ tán sắc năng lượng tia X
- 663 FE-SEMKính hiển vi điện tử quét phát xạ trường
- 664 FT-IRPhổ hồng ngoại biến đổi Fourier
- 665 TGA-DTAGiản đồ nhiệt khối lượng phân tích nhiệt
- 666 vi sai
- 667 UV–VisPhổ tử ngoại khả kiến
- 668 VSMTừ kế mẫu rung
- 669 XRDNhiễu xạ tia X

670 CAM KẾT XUNG ĐỘT LỢI ÍCH

671 Nhóm tác giả cam kết không có xung đột lợi ích.

672 ĐÓNG GÓP TÁC GIẢ

- 673 Phạm Thị Thu Giang, Võ Huỳnh Trà My, Lê Tiến
- 674 Khoa: thực nghiệm.
- 675 Vũ Năng An, Lê Thị Ngọc Hoa: chuẩn bị bản thảo và
- 676 chỉnh sửa/phản hồi phản biện, hoàn chỉnh bản thảo.

677 TÀI LIỆU THAM KHẢO

- Berradi M, Hsissou R, Khudhair M, Assouag M, Cherkaoui O, Bachiri E, et al. Textile finishing dyes and their impact on aquatic environs. Heliyon. 2019;5(11):2711–2711. Available from: https://doi.org/10.1016/ji.heliyon.2019.e02711.
- 682 2. Hassan MM, Carr CM. A critical review on recent advance-
- ments of the removal of reactive dyes from dyehouse effluentby ion-exchange adsorbents. Chemosphere. 2018;209:201–

by ion-exchange adsorbents. Chemosphere: 2010,203:201 220. Available from: https://doi.org/10.1016/j.chemosphere.
 2018.06.043.

- Ito T, Adachi Y, Yamanashi Y, Shimada Y. Long-term natural remediation process in textile dye-polluted river sediment driven by bacterial community changes. Water Research. 689 2016;100:458–65. Available from: https://doi.org/10.1016/j. watres.2016.05.050. 691
- Lellis B, Fávaro-Polonio CZ, Pamphile JA, Polonio JC. Effects of textile dyes on health and the environment and bioremediation potential of living organisms. Biotechnology Research and Innovation. 2019;3(2):275–90. Available from: https://doi. org/10.1016/j.biori.2019.09.001.
- Zhuang M, Sanganyado E, Zhang X, Xu L, Zhu J, Liu W. 697 Azo dye degrading bacteria tolerant to extreme conditions 698 inhabit nearshore ecosystems: Optimization and degradation pathways. Journal of Environmental Management. 700 2020;261:110222–110222. Available from: https://doi.org/10. 701 1016/j.jenvman.2020.110222. 702
- Xie Y, Huang J, Dong H, Wu T, Yu L, Gl L. Insight into performance and mechanism of tea polyphenols and ferric ions on reductive decolorization of malachite green cationic dye under moderate conditions. Journal of Environmental Management. 2020;261:110226–110226. Available from: https: //doi.org/10.1016/j.jenvman.2020.110226. 708
- Bensalah H, Younssi SA, Ouammou M, Gurlo A, Bekheet MF. 709 Azo dye adsorption on an industrial waste-transformed hydroxyapatite adsorbent: Kinetics, isotherms, mechanism and regeneration studies. Journal of Environmental Chemical Engineering. 2020;8(3):103807–103807. Available from: https: //doi.org/10.1016/j.jece.2020.103807. 714
- Riegas-Villalobos A, Martínez-Morales F, Tinoco-Valencia R, 715 Serrano-Carreón L, Bertrand B, Trejo-Hernández MR. Efficient 716 removal of azo-dye Orange II by fungal biomass absorption 717 and laccase enzymatic treatment. Biotech. 2020;10(3):1–10. 718 Available from: https://doi.org/10.1007/s13205-020-2150-5. 719
- Wen J, Xie J, Chen X, Li X. A review on g-C3N4-based photocatalysts. Applied Surface Science. 2017;391:72–123.
- Xie S, Zhang Q, Liu G, Wang Y. Photocatalytic and photoelectrocatalytic reduction of CO2 using heterogeneous catalysts with controlled nanostructures. Chemical Communications. 2016;52(1):35–59. Available from: https://doi.org/10. 1039/c5cc07613g.
- Reszczyńska J, Grzyb T, Sobczak JW, Lisowski W, Gazda M, 727 Ohtani B. Visible light activity of rare earth metal doped (Er3+, 728 Yb3+ or Er3+/Yb3+) titania photocatalysts. Applied Catalysis B: Environmental. 2015;163:40–49. Available from: https: //doi.org/10.1016/j.apcatb.2014.07.010. 731
- Augugliaro V, Palmisano G, Palmisano L, Soria J. Chapter 1 732 Heterogeneous Photocatalysis and catalysis: An overview of 733 their distinctive features. G M, L P, editors; Available from: 734

735		https://doi.org/10.1016/b978-0-444-64015-4.00001-8.	2
736	13.	Zhao K, Lu Y, Lu N, Zhao Y, Yuan X, Zhang H. Design	
737		of H3PW12O40/TiO2 nano-photocatalyst for efficient photo-	
738		catalysis under simulated sunlight irradiation. Applied Sur-	
739		face Science. 2013;285:616–640. Available from: https://doi.	
740		org/10.1016/j.apsusc.2013.08.101.	
741	14.	Xavier S, Gandhimathi R, Nidheesh PV, St R. Comparison of	2
742		homogeneous and heterogeneous Fenton processes for the	
743		removal of reactive dye Magenta MB from aqueous solution.	
744		Desalination and Water Treatment. 2015;53(1):109–127. Avail-	
745		able from: https://doi.org/10.1080/19443994.2013.844083.	2
746	15.	Bokare AD, Choi W. Review of iron-free Fenton-like systems	
747		for activating H2O2 in advanced oxidation processes. Jour-	
748		nal of Hazardous Materials. 2014;275:121–156. Available from:	
749		https://doi.org/10.1016/j.jhazmat.2014.04.054.	
750	16.	Salazar R, Brillas E, Sirés I. Finding the best Fe2+/Cu2+ com-	3
751		bination for the solar photoelectro-Fenton treatment of sim-	
752		ulated wastewater containing the industrial textile dye Dis-	
753		perse Blue 3. Applied Catalysis B: Environmental. 2012;p. 115–	
754		116. Available from: https://doi.org/10.1016/j.apcatb.2011.12.	
755	17	026.	3
756	17.	Natarajan TS, Natarajan K, Bajaj HC, Tayade RJ. Enhanced	
757		photocatalytic activity of bismuth-doped 1102 hanotubes un-	
758		der direct sunlight irradiation för degradation of modamine B	
759		dye. Journal of Nanoparticle Research. 2013;15(5):1669–1669.	
760	10	Available from: https://doi.org/10.100//s11051-013-1669-3.	
761	18.	wen XJ, Zhang C, Niu CG, Zhang L, Zeng GM, Zhang XG. Highly	3
/62		fabricating a neural n n junction BiOBr/CoO2, Catalysis Com	
/63		ablicating a novel p-in junction biobi/ceo2. Catalysis com-	
764		10.1016/j. catcom 2016.11.018	
765	10	Sharma R Bansal S Singhal S Tailoring the photo-Fenton	-
767	19.	activity of spinel ferrites (MEe2O4) by incorporating different	
769		cations $(M - Cu, Zn, Ni and Co)$ in the structure BSC Advances	
760		$2015 \cdot 5(8) \cdot 6006 - 6024$ Available from: https://doi.org/10.1039/	
770		c4ra13692f	-
771	20.	Dang HT, Nguyen T, Nguyen TT, Thi SO, Tran HT, Hgl T, Mag-	Ĩ
772		netic CuFe2O4 prepared by polymeric precursor method as a	
773		reusable heterogeneous fenton-like catalyst for the efficient	
774		removal of methylene blue. Chemical Engineering Commu-	
775		nications. 2016;203(9):1260–1268. Available from: https://doi.	3
776		org/10.1080/00986445.2016.1174858.	
777	21.	Tehrani-Bagha AR, Gharagozlou M, Emami F. Catalytic wet	
778		peroxide oxidation of a reactive dye by magnetic copper fer-	
779		rite nanoparticles. Journal of Environmental Chemical Engi-	
780		neering. 2016;4(2):1530–6;Available from: https://doi.org/10.	3
781		1016/j.jece.2016.02.014.	
782	22.	Sharma R, Bansal S, Singhal S. Tailoring the photo-Fenton	
783		activity of spinel ferrites (MFe2O4) by incorporating different	
784		cations (M = Cu, Zn, Ni and Co) in the structure. RSC Advances.	3
785		2015;5(8):6006–6024. Available from: https://doi.org/10.1039/	
786		c4ra13692f.	
787	23.	Guo X, Wang K, Xu Y. Tartaric acid enhanced CuFe2O4-	
788		catalyzed heterogeneous photo-Fenton-like degradation of	
789		methylene blue. Materials Science and Engineering: B.	3
790		2019;245:75–84. Available from: https://doi.org/10.1016/j.	
791		mseb.2019.05.015.	
792	24.	A D KIM D-H B, KOO MS, Choi W. Heterogeneous cat-	
793		alytic oxidation of As (III) on nonferrous metal oxides in the	3
794		presence of H2O2. Environmental Science & lechnology.	
/95		2013,49(0):5500-5519. Available from: https://doi.org/10.	
/96 707	25	1021/05000007/. Garrido-Bamírez EG Theng BK Mora ML Claur and ovide min	
797	23.	Gamuo-naminez EG, meng DN, Mora ML. Clays and Oxide Min-	,
798		review Applied Clay Science 2010/47/2 4):122 02 Auglights	4
, 99 000		from: https://doi.org/10.1016/j.clay.2009.11.044	
801	26	Ngo T Le TK Polyethylene alvcol-accisted sol-gel synthesis of	
30 I 80 7	20.	magnetic CoFe2O4 nowder as photo-Fenton catalysts in the	/
802		presence of oxalic acid Journal of Sol-Gel Science and Tech-	
804		nology. 2018:88(1):211–220. Available from: https://doi.org/	
805		10.1007/s10971-018-4783-y.	

- Dinh TT, Nguyen TQ, Quan GC, Nguyen V, Tran HQ, Le TK. Starch-assisted sol-gel synthesis of magnetic CuFe2O4 power der as photo-Fenton catalysts in the presence of oxalic acid. Starch-assisted Journal of Environmental Science and Technology. 2017;14:2613–2635. Available from: https://doi.org/10. 8101007/s13762-017-1343-x.
- Ngo TPH, Le TK. Polyethylene glycol-assisted sol-gel synthesis of magnetic CoFe2O4 powder as photo-Fenton catalysts in the presence of oxalic acid. Journal of Sol-Gel Science and Technology. 2018;88:211–9;.
- Guo X, Wang D. Photo-Fenton degradation of methylene blue by synergistic action of oxalic acid and hydrogen peroxide with NiFe2O4 hollow nanospheres catalyst. Journal of Environmental Chemical Engineering. 2019;7(1):102814–102814.
   Available from: https://doi.org/10.1016/j.jece.2018.102814.
- Chauhan R, Dinesh GK, Alawa B, Chakma S. A critical analysis of sono-hybrid advanced oxidation process of ferrioxalate system for degradation of recalcitrant pollutants. Chemosphere. 2021;277:130324–130324. Available from: https://doi.org/10. 1016/j.chemosphere.2021.130324.
- Chakma S, Das L, Moholkar VS. Dye decolorization 826 with hybrid advanced oxidation processes comprising sonolysis/Fenton-like/photo-ferrioxalate systems: 828 a mechanistic investigation. Separation and Purification Technology. 2015;156:596–607;Available from: 830 https://doi.org/10.1016/j.seppur.2015.10.055. 831
- Miller CJ, Wadley S, Waite TD. Fenton, photo-Fenton and Fenton-like processes. Advanced Oxidation Processes for Water Treatment: Fundamentals and Applications; Stefan, MI, Edition. 2017:297–332;Available from: https://doi.org/10. 2166/9781780407197_0297.
- Ngoc LT, Nang HV, A, Tien L, Kornieieva K, Anh KL, et al. Effect of annealing temperature on phase transitions and photo-Fenton catalytic activity of CoFe2O4 nanopowder. Journal of Physics and Chemistry of Solids. 2023;178:111366–111366.
- 34. Oliveira HD, Campos A, Gomide G, Zhang Y, Ghoshal
   841
   S. Elaboration of a core@shell bimagnetic nanoadsorbent
   842
   (CoFe2O4@γ-Fe2O3) for the removal of As(V) from water. Colloids and Surfaces A: Physicochemical and Engineering Aspects. 2020;600:125002–125002.
- Thi T, Phan TU, H V, Nguyen P, Nguyen HT, Vu TL, et al. Synthesis of magnetic CuFe2O4/Fe2O3 core-shell materials and their application in photo-Fenton-like process with oxalic acid as a radical-producing source. Journal of Asian Ceramic Societies. 849 2021;9(3):1091–102. 850
- Vu AN, Lê N, Đặng PT, Lê T, Đỗ HN, Lê HV. Magnetic recoverable Cu/CuFe2O4 nanocomposite as an efficient catalyst for 4-nitrophenol reduction and methylene blue degradation.
   VNUHCM Journal of Natural Sciences. 2022;6(4).
- Ikram S, Jacob J, Mahmood K, Mehboob K, Maheen M, 855
   Ali A. A kinetic study of Tb3+ and Dy3+ co-substituted 856
   CoFe2O4 spinel ferrites using temperature dependent XRD, 857
   XPS and SQUID measurements. Ceramics International. 858
   2020;46(10):15943–15951. 859
- Liang H, Liu K, Ni Y. Synthesis of mesoporous α-Fe2O3 via sol-gel methods using cellulose nano-crystals (CNC) as template and its photo-catalytic properties. Materials Letters. 862 2015;159:218–238. 863
- Chandrababu P, Cheriyan S, Raghavan R. Aloe vera leaf extract-assisted facile green synthesis of amorphous Fe2O3 for catalytic thermal decomposition of ammonium perchlorate. Journal of Thermal Analysis and Calorimetry. 2020;139(1):89–99.
- Azam M, Akhtar K, Riaz S, Naseem S. Structural and Magnetic Properties of Lower Temperature Calcined Non Oxide Nanoparticles. Materials Today: Proceedings. 871 2015;2(10):5700–5704.
- Allen NS, Mahdjoub N, Vishnyakov V, Kelly PJ, Kriek RJ. The effect of crystalline phase (anatase, brookite and rutile) and size on the photocatalytic activity of calcined polymorphic titanium dioxide (TiO2). Polymer Degradation and Stability. 876

- 877 2018;150:31-37.
- 878 42. Justus JS, Roy SDD, Raj AME. Synthesis and characteri-
- zation of hematite nanopowders. Materials Research Express. 2016;3(10):105037;Available from: https://doi.org/10.
   1088/2053-1591/3/10/105037.
- 882 43. Vijayalakshmi S, Elaiyappillai E, Johnson PM, Lydia IS. Multi-
- 883 functional magnetic CoFe2O4 nanoparticles for the photocatalytic discoloration of aqueous methyl violet dye and en-
- catalytic discoloration of aqueous methyl violet dye and en ergy storage applications. Journal of Materials Science: Ma terials in Electronics. 2020;31(13):10738–49;Available from:
- 887 https://doi.org/10.1007/s10854-020-03624-z.
- 44. Goodarz Naseri M, Saion EB, Kamali AJISRN. An overview
   on nanocrystalline ZnFe2O4, MnFe2O4 and CoFe2O4 synthe sized by a thermal treatment method. International Scholarly
   Research Notices. 2012:11;.
- 892 45. Alharbi A, Abdelrahman EA. Efficient photocatalytic degra-
- dation of malachite green dye using facilely synthesized
   hematite nanoparticles from Egyptian insecticide cans. Spec trochimica Acta Part A: Molecular and Biomolecular Spec troscopy. 2020;226:117612;Available from: https://doi.org/10.
   1016/i.saa.2019.117612.
- 46. Taghavi Fardood S, Ramazani A, Golfar Z, Woo Joo SJJoACR. 47. Green synthesis of α -Fe2O3 (hematite) nanoparticles us-47. ing Tragacanth gel. Journal of Applied Chemical Research. 47. 2017;11(3):19–27;Available from: https://doi.org/10.1002/aoc. 47. 3823.
- 47. Oulego P, Villa-García MA, Laca A, Diaz M. The effect of the
   synthetic route on the structural, textural, morphological and
   catalytic properties of iron (III) oxides and oxyhydroxides. Dal ton Transactions. 2016;45(23):9446–59;Available from: https:
   //doi.org/10.1039/c6dt00247a.
- 90848.Darezereshki EJML. One-step synthesis of hematite (α -909Fe2O3) nano-particles by direct thermal-decomposition of910maghemite. Materials Letters. 2011;65(4):642-5;Available911from: https://doi.org/10.1016/j.matlet.2010.11.030.
- 912 49. López-Ortega A, Estrader M, Salazar-Alvarez G, Roca AG,
- Nogués JJPR. Applications of exchange coupled bi-magnetic
   hard/soft and soft/hard magnetic core/shell nanoparticles.
   Physics Reports. 2015;553:1–32:Available from: https://doi.
- 916 org/10.1016/j.physrep.2014.09.007.
- 917 50. Verma KC, Goyal N, Singh M, Singh M, Kotnala RK.
  918 Hematite α-Fe2O3 induced magnetic and electrical
  919 behavior of NiFe2O4 and CoFe2O4 ferrite nanoparti920 cles. Results in Physics. 2019;13:102212;Available from:
  921 https://doi.org/10.1016/j.rinp.2019.102212.
- 922 51. Vu AN, Le NHT, Tran TT, Nguyen VKN, Le KT, Van Le H. Prepa ration of magnetic CoFe2O4/Cellulose nanocrystals com posite as an catalyst for the methylene blue degradation.
   Science and Technology Development Journal-Natural Sci ences. 2022;6(2):press-press;Available from: https://doi.org/
- 927 10.32508/stdins.v6i2.1141.
- 92852.Kraushofer F, Jakub Z, Bichler M, Hulva J, Drmota P,929Weinold M. Atomic-scale structure of the hematite930 α -Fe2O3 (1102)"R-Cut" Surface. The Journal of Physi-931cal Chemistry C. 2018;122(3):1657–69;Available from:932https://doi.org/10.1021/acs.jpcc.7b10515.
- 53. Li W, Liang X, An P, Feng X, Tan W, Qiu G, Mechanisms on the
   morphology variation of hematite crystals by Al substitution:
- The modification of Fe and O reticular densities. Scientific Re ports. 2016;6(1):1–10;Available from: https://doi.org/10.1038/
   srep35960.
  - STEP55900.
- 54. He Z, Xia Y, Tang B, Su J, Jiang X. Optimal co-catalytic
  effect of NiFe2O4/ZnO nanocomposites toward enhanced
  photodegradation for dye MB. Zeitschrift für Physikalische
  Chemie. 2019;233(3):347–59;Available from: https://doi.org/
  10.1515/zpch-2017-1017.
- 943 55. Choudhary S, Hasina D, Saini M, Ranjan M, Mohapatra S. 944 Facile synthesis, morphological, structural, photocatalytic and
- 945 optical properties of ZnFe2O4-ZnO hybrid nanostructures.
   946 Journal of Alloys and Compounds. 2022;895:162723;Available
- Journal of Alloys and Compounds. 2022;895:162723;Avail
   from: https://doi.org/10.1016/j.jallcom.2021.162723.

- 56. Ibrahim I, Belessiotis GV, Elseman AM, Mohamed MM, Ren 948 Y, Salama TM. Magnetic TiO2/CoFe2O4 photocatalysts for 949 degradation of organic dyes and pharmaceuticals without 950 oxidants. Nanomaterials. 2022;12(19):3290;Available from: 951 https://doi.org/10.3390/nano12193290. 952
- Ivanets A, Roshchina M, Srivastava V, Prozorovich V, Dontsova
   T, Nahirniak S. Effect of metal ions adsorption on the efficiency
   of methylene blue degradation onto MgFe2O4 as Fenton-like
   catalysts. Colloids and Surfaces A: Physicochemical and Engi neering Aspects. 2019;571:17–26;Available from: https://doi.
   org/10.1016/j.colsurfa.2019.03.071.
- Oliveira Guidolin T, Possolli NM, Polla MB, Wermuth TB, 959 de Oliveira TF, Eller S, et al. Photocatalytic pathway on 960 the degradation of methylene blue from aqueous solutions using magnetite nanoparticles. Journal of Cleaner Production. 2021;318:128556;Available from: https://doi.org/10. 963 1016/j.jclepro.2021.128556.
- 59. Silva EdN, Brasileiro ILO, Madeira VS, de Farias BA, Ramalho MLA, Rodríguez-Aguado E, et al. Reusable CuFe2O4– Fe2O3 catalyst synthesis and application for the heterogeneous photo-Fenton degradation of methylene blue in visible light. Journal of Environmental Chemical Engineering. 2020;8(5):104132;Available from: https://doi.org/10.1016/ j.jece.2020.104132.

Open Access Full Text Article

Preparation of CoFe₂O₄/ α -Fe₂O₃ magnetic composite as a fenton photocatalyst for methylene blue degradation under visible radiation

Vu Nang An^{1,2,*}, Le Thi Ngoc Hoa^{1,2}, Pham Thi Thu Giang^{1,2}, Vo Huynh Tra My^{1,2}, Le Tien Khoa^{1,2}

Use your smartphone to scan this QR code and download this article

¹University of Science, VNU-HCM

²Vietnam National University Ho Chi Minh City

Correspondence

Vu Nang An, University of Science, VNU-HCM

Vietnam National University Ho Chi Minh City

Email: vnan@hcmus.edu.vn

History

- Received: 29-4-2023
- Revised: 28-8-2023
- Accepted: 26-12-2024
- Published Online:

DOI :

Copyright

© VNUHCM Press. This is an openaccess article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution 4.0 International license.

ABSTRACT

 $CoFe_2O_4$ (CFO) material was prepared by solvothermal method and then used to synthesize the magnetic CFO/ α -Fe₂O₃ composite. CFO/ α -Fe₂O₃ material was fabricated using the sol-gel technique and sintering at 500°C. The chemical structure, surface morphology and properties of materials were analyzed by X-ray diffraction, Fourier-transform infrared spectroscopy, thermal analysis, energy dispersive X-ray spectroscopy, field emission scanning electron microscopy and vibrating sample magnetometer. The prepared CFO/ α -Fe₂O₃ material possessed a spherical form with an average size of 98 $\pm$ 23 nm. The formation and binding of α -Fe₂O₃ on the CFO surface caused decreasing the saturation magnetization value of CFO/ α -Fe₂O₃ and increasing the coercivity value compared to the CFO matrix phase. CFO/ α -Fe₂O₃ was then used as a Fenton photocatalyst in the decomposition reaction of methylene blue (MB) under visible radiation with the presence of the electron donor oxalic acid. The resulted apparent rate constant value was 0.696 h^{-1} . The photocatalytic Fenton process followed the pseudo-first-order kinetic equation with the result of after 180 minutes of reaction, the MB content was decomposed by 90%. The binding of α -Fe₂O₃ changed the material structure's phase composition and caused a redistribution of metal cations on the surface of CFO/ α -Fe₂O₃. The increase of Fe on the surface of CFO/ α -Fe₂O₃ promoted the formation of surface ferrioxalate complexes via the reaction between the Fe^{3+} ion on the surface and oxalic acid. Then, under visible radiation, these ferrioxalate complexes could be stimulated and produced free radicals such as $C_2O_4 \bullet^-$, $\bullet OH$, and $O_2 \bullet^-$ which could effectively decompose the MB molecule in solution. In addition, the CFO/ α -Fe₂O₃ catalyst showed high stability and good performance after five consecutive reuses. The results would be promising for the practical application of this material in treating toxic organic dyes in water.

Key words: composite CoFe2O4 / α -Fe2O3, Fenton photocatalyst, sol-gel, visible radiation

Cite this article : An V N, Hoa L T N, Giang P T T, My V H T, Khoa L T. **Preparation of CoFe**₂**O**₄/ α -Fe₂**O**₃ **magnetic composite as a fenton photocatalyst for methylene blue degradation under visible radiation**. *Sci. Tech. Dev. J. - Nat. Sci.* 2025; ():1-1.